

17.2.2025

TRE:297/10.03.03/2025  
PIRELY/4150/2021

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus  
kirjaamo.pirkanmaa@ely-keskus.fi

## **TAMPEREEN KAUPUNGIN LAUSUNTO KOSKIEN ELY-KESKUKSEN KAUPUN- GILLE OSOITTAMAA LAUSUNTOPYYNTÖÄ 13.1.2025**

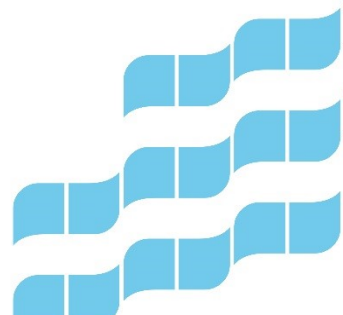
### **ASIA**

Tampereen kaupungin lausunto ELY-keskukselle talvikunnossapidon laiminlyöntiä koskevista toimenpidepyynnöistä (PIRELY/4150/2021).

### **TAUSTA JA SAATE**

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (jäljempänä myös ELY-keskus) on tehty toimenpidepyyntö (2.1.2025). Toimenpidepyyntö koskee talvikunnossapitoa talvikaudella 2024–2025 pääasiassa kahdella (2) eri katuosuudella, jotka sijaitsevat Tampereella Hervannan kaupunginosassa. Toimenpidepyynnön ohessa on toimitettu valokuva-aineistoa, ja siinä todetaan, että pyynnön tekijän näkemyksen mukaan Tampereen kaupunki ei noudata talvikunnossapidossa (kunnossapito)lakia. Edellisen vuoksi pyynnön tekijä pyytää ELY-keskusta määräämään Tampereen kaupungille uhkasakon.

Kuten toimenpidepyynnössä todetaan, pyynnön tekijä on aiemmin tehnyt laaja-alaisen toimenpidepyynnön ELY-keskukselle vastaavasta aiheesta.



17.2.2025

TRE:297/10.03.03/2025  
PIRELY/4150/2021**VIITTEET**

ELY-keskus/Lausuntopyyntö talvikunnossapidon laiminlyöntiä koskevasta toimenpidepyynnöstä 13.1.2025, PIRELY/4150/2021

Tampereen kaupunki/Lausunto 7.9.2023, TRE:3420/10.03.03/2023 (PIRELY/4150/2021)

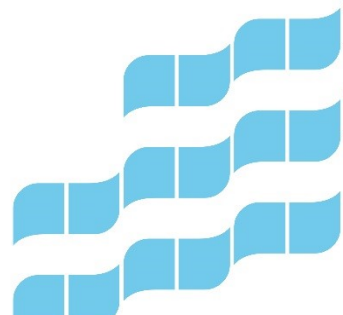
Joonas Olli/Toimenpidepyyntö 2.1.2025

**TOIMENPIDEPYYNNÖN PERUSTEET**

Kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain (669/1978, myös *kunnossapitolaki*) 16 §:n 2 momentin mukaan, jollei kunta täytä sille kuuluvaa kadun ja yleisten alueiden kunnossapito- ja puhtaanapitovelvollisuutta, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi velvoittaa kunnan siihen sakon uhallla. Toimenpidepyynnössä pyydetään ELY-keskusta ryhtymään toimenpiteisiin mainitun säännöksen mukaisen menettelyn käynnistämiseksi talvikunnossapitovelvollisuuden laiminlyöntien vuoksi. Pyyntö tekijä on nostanut esimerkeiksi Orivedenkadun ja Ruovedenkadun.

**LAUSUNNON ANTAJA**

Tampereen kaupunki



## LAUSUNTO

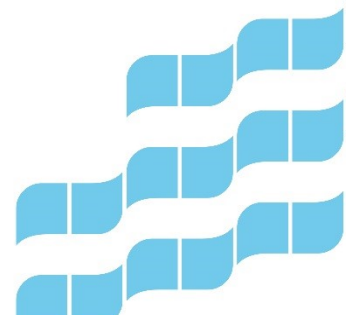
Tampereen kaupunki lausuu, että se on täyttänyt kunnossapitolain sille asettamat velvollisuudet. Tampereen kaupungin kanta on, että toimenpidepyynnössä esitetylle uhkasakon määräämiselle ei ole perusteita.

## YLEISPERUSTELUT

Toimenpidepyynnössä viitataan Tampereen kaupungin laiminlyöneen kunnossapitovelvoitteensa yleisesti. Toimenpidepyynnössä on kuitenkin nostettu esimerkeiksi Orivedenkatu ja Ruovedenkatu, joten tässä lausunnossa otetaan kantaa näiden katujen kunnossapidon tilaan. Kaupunki toteaa, että toimenpidepyynnössä esitetyt katujen hetkelliset puutteet on korjattu.

Talvikunnossapidon järjestämistä Tampereen kaupungilla kokonaisuutena arvioitaessa voidaan todeta, että kunnossapitolain lähtökohta on, että väylät pidetään liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Tampereen kaupungin laatimissa kunnossapidon sopimusehdoissa kuvattu laatutaso on vähintään hyvä ja pääosin kiitettävä. Kaupungin tavoite kunnossapidon tasosta on yleisesti korkeampi kuin lain edellyttämä tyydyttävä taso, mikä kuvastaa Tampereen kaupungin tahtoa toimia katujen ja muiden yleisten alueiden kunnossapidon osalta korostetun huolellisesti.

Muun muassa Tampereen kaupungin vuosittain järjestämän talvikunnossapidon tyytyväisyyskyselyn tulosten pohjalta voidaan todeta, että trendi on kunnossapidon laadun osalta positiivinen ja muun muassa kyselyn tulosten perusteella voidaan talvikunnossapidon todeta olevan varsin tasalaatuista eri puolilla kaupunkia.



17.2.2025

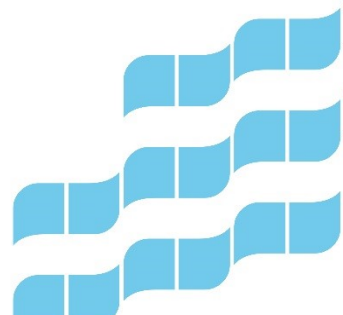
TRE:297/10.03.03/2025  
PIRELY/4150/2021

Varsinkin keliolosuhteiden merkittävässä muutostilanteissa Tampereen kaupungin yleisillä alueilla voi luonnollisesti ilmetä tilanteita, jolloin katu ei ole Tampereen kaupungin kunnossapitoluokituksen mukaisessa kunnossa. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että kaupunki laiminlöisi lakisääteisen kunnossapitovelvollisuutensa tai velvollisuutensa valvoa, että kiinteistöt huolehtivat lain mukaisten talvikunnossapitovelvollisuutensa noudattamisesta, vaikka yksittäisten puutteiden korjaamisessa esiintyisikin viivettä. Tampereen kaupunki ei ole jättänyt kunnossapitolain sille osoittamia velvoitteita hoitamatta.

### **YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT**

Tampereen kaupunki on laatinut tämän lausunnon vastaukseksi ELY-keskuksen kaupungille osoittamaan lausuntopyyntöön 13.1.2025. Tampereen kaupunki on kuullut Tampereen Infra Oy:tä lausuntopyynnössä esitettyä koskien. Tampereen kaupungilla on lausuntoa antaessaan ollut käytettävissään ELY-keskuksen lausuntopyynnössä mainittu aineisto. Kaupungin lausunto on valmisteltu ja käsitelty rakennuttaminen ja ylläpito -palveluryhmässä.

Tampereen kaupungin käytäntö järjestää yleisten alueiden talvikunnossapito on kuvattu kattavasti kaupungin ELY-keskukselle aiemmin toimittamassa lausunnossa (7.9.2023, TRE:3428/10.03.03; PIRELY/4150/2021). Kaupunki viittaa perusteluissaan siihen, mitä edellä mainitussa lausunnossa liitteineen on kunnossapidon järjestämisestä todettu eikä toista vastaavaa tässä lausunnossa.



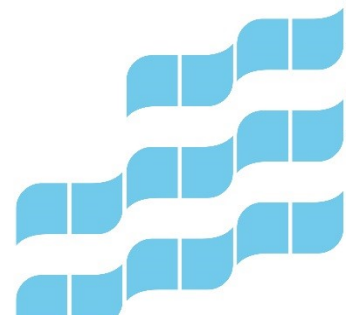
17.2.2025

TRE:297/10.03.03/2025  
PIRELY/4150/2021

Toimenpidepyyntö koskee erityisesti talvikunnossapitoa talvikaudella 2024–2025 kahdella (2) eri katuosuudella, jotka sijaitsevat Tampereella Hervannan kaupunginosassa. Siltä osin, kun Hervannan yleiset alueet ovat kaupungin kunnossapitovastuulla, kunnossapitotyön toteuttamisesta vastaa erillisiin sopimuksiin pohjautuen Tampereen Infra Oy (jäljempänä myös *Infra*). Käytännössä Hervannan alueen (Hervannan alueurakka) yleisten alueiden talvikunnossapitotöistä on 1.10.2024 alkaen huolehtinut Pimara Kunnossapito Oy (jäljempänä *Pimara*), joka on sopimussuhteessa tilaajana toimimaan Infraan. Jalkakäytävösuuksien talvikunnossapidosta vastaavat kiinteistöt, ja niissä tapauksissa kaupunki, kun jalkakäytävät rajautuvat yleiseen alueeseen (esim. puisto).

Yleisesti voidaan todeta, että urakoitsijan käynnistäessä toiminnan urakka-alueella, jonka kunnossapitotöistä ei ole aiemmin vastannut, erityisesti ensimmäisenä sopimusvuonna urakoitsija tutustuu alueeseen työsuoritusten yhteydessä yksityiskohtaisesti, minkä myötä kehittyy rutiininomainen toiminta alueella ja erilaiset yksityiskohdat sekä yhteistyöpinnat osataan huomioida paremmin alueen hoidossa.

Hervannan alueurakka kattaa laajan alueen ja sisältää myös useampia kunnossapidollisesti haastavia katuosuuksia kuten Insinöörinkatu, jossa on paljon sekalaista liikennettä (mm. raitiotie- ja linja-autoliikenne, henkilöautot sekä kevyt liikenne). Tämän tyyppisellä, paljon huomioitavia yksityiskohtia ja yhteistyöpintoja sisältävällä alueella muodostuu herkästi häiriöitä muun muassa runsaiden lumisateiden yhteydessä.



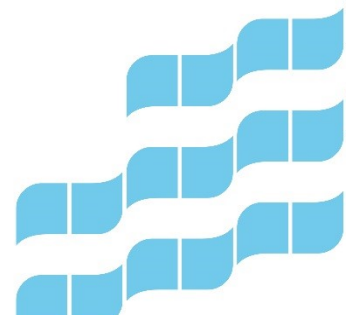
17.2.2025

TRE:297/10.03.03/2025  
PIRELY/4150/2021

Tampereen kaupunki toteaa, että Infra on osoittanut Hervannan alueurakan tilaajatehtäviä (mm. valvonta) hoitamaan asianmukaiset resurssit huomioiden myös varahenkilöjärjestelyt. Hervannan alueurakan tilaajatehtäviä hoitavat henkilöt ovat kokeneita kunnossapitoalan ammattilaisia, joilla on laaja-alainen kokemus muun muassa töiden valvonnasta. Kaupunki toteaa, että Infralta saadun selvityksen mukaan Infra on esimerkiksi ajanjaksolla 9.12.2024–3.1.2025 suorittanut Hervannan urakka-alueella neljä (4) niin sanottua tilaajan valvontakierrosta sen lisäksi, että Pimara on suorittanut niin sanottuja omavalvontakierroksia.

Hervannan alueurakan työnjohdolla (Pimara) on laaja alan osaaminen. Muun muassa Tasanteen alueurakan kunnossapidosta usean vuoden ajalta kaupungin ja Infran saamien kokemusten pohjalta Pimaraa voi luonnehtia vakaaksi ja osaavaksi alan toimijaksi. Hervannan alueurakasta 1.10.2024 alkaen kaupungin ja Infran saamien kokemusten pohjalta voidaan todeta, että Pimaran alueella suorittama kunnossapito on kokonaisuutena arvioiden onnistunut kohtuullisen hyvin. On tavanomaista, että kunnossapitourakan alkuvaiheessa tilaaja (Infra) tarkentaa ja varmistaa muun muassa sellaisia asioita, joita nousee esille erityisesti valvonnan ja palautekanavien kautta.

**Talvikaudella 2024–25 joulukuun puoliväliin ajoittui hyvin poikkeuksellinen ja kunnossapidollisesti erittäin haastava jakso, kun lunta satoi muutaman päivän aikana noin 30...40 senttimetriä.** Tällaisissa olosuhteissa kunnossapitoa joudutaan hetkellisesti keskittämään erityisesti keskeisille pääreiteille, jotta saadaan turvattua ja varmistettua yhteiskunnan kannalta kriittiset toiminnot. Käytännössä tällaiset olosuhteet ilmenevät rakennetussa ympäristössä lumitilojen äkillisenä täyttymisenä, lumikasoina



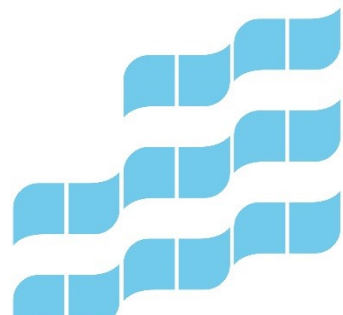
17.2.2025

TRE:297/10.03.03/2025  
PIRELY/4150/2021

ja aerausvalleina, kaventuneina liikennetiloina ja lumi-/jääpolanteina. Niin sanotut jälkisiivoustyöt – kuten lumen lähisiirrot ja lumen poiskuljetukset lumenvastaanottopaikoille – pyritään hoitamaan mahdollisimman pian tarpeet priorisoiden. Esimerkkinä voidaan todeta, että Infra ajatti joulukuun aikana pelkästään Hervannan valtavyhlän ja Insinöörinkadun varrelta hieman yli 100 lumikuormaa lumenvastaanottopaikoille.

Kaupunki toteaa, että pyynnön tekijä oli joulukuun jälkipuoliskolla kaupungin ja Infran edustajiin sähköpostitse yhteydessä lukuisia kertoja. Yhteydenotot koskivat erityisesti Insinöörinkadun ja siihen liittyvien katuosuuksien kunnossapitoa. Kaupungin edustajat varmistivat laajasta jakelusta huolimatta Infran vastuuhenkilöiltä vielä erikseen, että saadut palautteet ja niissä esitetyt huomiot käsitellään urakoitsijan (Pimara) kanssa. Kaupungin edustaja kutsui 31.12.2024 erillisen katselmuksen pidettäväksi Insinöörinkadun varrella loppiaisen jälkeisenä tiistaina (7.1.2025). Katselmukseen kutsuttiin kaupungin, Infran ja Pimaran edustajat. Katselmuksesta laadittiin muistio, joka on tämän lausunnon liitteenä (Liite 1). Katselmuksessa todettiin yksittäisiä puutteita, mutta yleisesti väylien talvikunnossapidosta oli huolehdittu hyvin ja asianmukaisesti. Kuten muistiosta voidaan todeta, toimenpidepyynnössä (2.1.2025) esitetyt kohteet oli saatettu asianmukaiseen kuntoon. Kaupungin tietoon ei sittemmin ole tullut toimenpidepyynnössä esitettyjä puutteita.

Toimenpidepyynnössä esitettyyn viitaten kaupunki toteaa olevan täysin kiistatonta, että yksittäisillä väyläosuuksilla on ollut liikkumisen kannalta yksittäisiä puutteita. Kaupungin tietojen mukaan toimenpidepyynnössä esitetyissä kohteissa (Orivedenkatu ja Ruovedenkatu) on poikkeuksellisen lumimyräkän jälkeen ollut kohtuullisessa ajassa



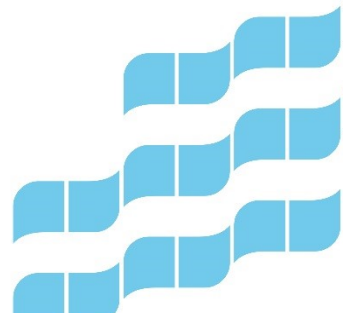
17.2.2025

TRE:297/10.03.03/2025  
PIRELY/4150/2021

kuitenkin vähintään toinen reunatuella ajoradasta erotetuista kevyen liikenteen yhteyksistä käytettävissä eli kyseisillä katuosuuksilla on myös kevyt liikenne yleisesti ottaen päässyt kohtuudella kulkemaan. Mikäli voimakkaan lumimyräkän jälkeen kevyen liikenteen kulku olisi sille tarkoitetuilla väylillä vähääkään pidempään estynyt, näkyisi se myös lukuisina palautteina kaupungin palautekanavissa.

Kaupunki toteaa, että se järjestää talvikaudella 2024–2025 niin sanottua polkupyöräagenttitoimintaa yhteistyössä ELY-keskuksen ja Pirkkalan sekä Lempäälän kuntien kanssa Tampereen kaupungin koordinoitessa toimintaa. Arvioinnin piirissä on kuusi (6) seudullista pyöräilyn pääreittikokonaisuutta, joihin sijoittuu kunkin edellä mainitun tahon talvikunnossapitovastuulla olevia (väylä)osuuksia. Käynnissä olevalla talvikaudella arviointi käynnistettiin 2.12.2024. Yksi arvioinnin piirissä olevista reiteistä ulottuu Hervannasta Korkeinmäen, Muotialan ja Nekalan kautta kaupungin keskustaan. Muun muassa Insinöörinkatu sisältyy kyseiseen, arvioinnin piirissä olevaan reittikokonaisuuteen. Kyseinen koko pituudeltaan Tampereen kaupungin kunnossapitovastuulla oleva reitti on tähänastisella arviointikaudella saanut kaikista arvioinnin piirissä olevista reittikokonaisuuksista käyttäjiltä parhaan yleisarvosanan: 3,8 (1=heikoin arvosana ja 5=paras arvosana).

Vaikka pyynnön tekijän kaupungille jättämistä lukuisista ja usein toistuvista palautteista saa varsin yksipuolisen ja negatiivisen kuvan Tampereen kaupungin talvikunnossapidosta ja vaikka väylillä esiintyy kiistattomia yksittäisiä puutteita, vaikuttaa tilanne yleisesti ottaen muun muassa polkupyöräagenttiarviointien ja vuosittaisen kunnossapidon asiakastytyväisyyskyselyn perusteella siltä, että Tampereen kaupungin ja





17.2.2025

TRE:297/10.03.03/2025  
PIRELY/4150/2021

Infran järjestämä yleisten alueiden talvikunnossapito on vähintään kunnossapitolain edellyttämällä tasolla.

Lopuksi todetaan, että Tampereen kaupunki ei ole jättänyt toimenpidepyynnössä esitettyjä katuja pois kaupungin kadunpidosta. Kaupunki ei ole laiminlyönyt sille kunnossapitolailla säädettyjä velvollisuuksia. Kunnossapitolain mukainen uhkasakko voitaisiin asettaa, mikäli kaupunki kadunpitäjänä laiminlöisi velvoitteensa kokonaan tai jatkuvasti tietyn yksilöidyn kadun tai alueen osalta. Tältäkin osin on todettava, että toimenpidepyynnössä esitettyjä lumia ei kyseisillä katuosuuksilla enää ole. Näin ollen ja edellä lausunnossa esitetyin perustein toimenpidepyynnössä esitetty vaatimus uhkasakon asettamiselle on perusteeton.

**LIITTEET**

Liite 1

Talvikunnossapitokatselmus 7.1.2025, muistio

16 sivua

